

Welkom Boek

Deel 2; Pedagogisch beleid

Welkom-Kind Z.O. Friesland
Willinge Prinsstraat 18
8421 PE Oldeberkoop

www.welkom-kind.nl
info.frieslandzo@welkom-kind.nl

0516-850338

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Pedagogiek wat is dat nu eigenlijk?	4
Emotionele veiligheid	4
Sociaal emotionele ontwikkeling	5
Persoonlijke competenties	6
Normen en Waarden	7
Taalontwikkeling	7
Bijzondere kinderen	8
Wettelijke eisen	9

Inleiding

Wij gastouders....

Wij zijn gastouder geworden omdat we van kinderen houden en plezier hebben in het omgaan met kinderen.

We weten dat we als gastouder een verantwoordelijke taak vervullen.

Daar hebben wij de ouders en kinderen iets te bieden: warmte, veiligheid, respect, inlevingsvermogen, ervaring, ondersteuning...

We vangen kinderen op van ouders die een baan buitenshuis hebben, een studie of cursus volgen of om andere redenen opvang voor hun kinderen nodig hebben. De leeftijden van de kinderen variëren van 0 jaar tot 12 jaar.

We zorgen ervoor dat we niet meer kinderen tegelijk opvangen dan volgens de wet mag.

Deze wettelijke voorwaarden staan vermeld op de laatste pagina in dit pedagogisch plan.

Wij zijn geregistreerd bij gastouderbureau Welkom-Kind Z.O. Friesland.

We vangen kinderen op in ons huis of in het huis van de ouders.

Dat we officieel geregistreerd zijn, betekent dat ons huis (of het huis van de ouders) voldoet aan de wettelijke eisen zoals vermeld in de bijlage. Dit is uitgebreid gecontroleerd bij de intake en de risico inventarisatie. (RI)

In feite hebben we met Gastouderbureau Welkom-Kind afspraken gemaakt omtrent de hygiënische omstandigheden (handelingen) en de veiligheid van de ruimte waarin wij de kinderen opvangen. Dit en hoe we omgaan met calamiteiten is vastgelegd in protocollen / documenten waarvan we kennis hebben genomen.

Bij de intake hebben we ook kennis genomen van het pedagogisch beleid van onze organisatie. We staan daarachter en handelen, ieder met onze persoonlijke stijl, in de geest van dit beleid. Dit zijn we overeengekomen in het intake gesprek met het gastouderbureau. Het vertrouwen in onze liefde voor kinderen, het plezier in omgaan met kinderen, onze pedagogische vaardigheden of potentieel, ons organisatietalent, waren voor gastouderbureau Welkom-Kind redenen om ons te registreren als gastouder.

Net zoals het omgaan met hygiëne en veiligheid zijn in de risico inventarisatie / checklisten en de protocollen, krijgt het omgaan met kinderen concreet handen en voeten in dit pedagogisch plan.

Het omschrijft de aard van ons pedagogisch handelen en dient als ondersteuning voor ons als gastouder en als ondersteuning van de dialoog over het pedagogisch handelen tussen ons en Welkom-Kind en ouders.

Dit plan geeft ons nog meer zelfvertrouwen door ons "gevoelsmatig weten" wat goed is voor de kinderen, aan te vullen met kennis over waarom we het zo goed doen. Ook zet het ons aan om bewust te blijven van "het waarom" van ons handelen en ons regelmatig de vraag te stellen: "Waarom doe ik dit zo en kan het ook anders?"

Items uit dit werkplan kunnen een aanleiding zijn voor gesprekstof op bijeenkomsten van ons als gastouders waar we met elkaar ervaringen uitwisselen.

Op deze manier kunnen wij als gastouders onze pedagogische kwaliteit blijven verhogen.

Ik geef eerlijk aan, naar de ouders en het gastouderbureau toe, als het me niet lukt om een kind te geven wat het nodig heeft. Dat zegt niets over mijn kwaliteit als gastouder voor wellicht een andere leeftijdsgroep of een ander temperament. Het zegt ook niets over het kind, hooguit over de combinatie met mij.

Visie

Ieder kind is waardevol en heeft zijn eigen persoonlijkheid. Wij vinden het belangrijk dat een kind er mag ZIJN. Een kind mag zijn eigen plek in deze wereld innemen en vanuit kracht en liefde zelfvertrouwen opbouwen.

"Ik ben oké, jij bent oké. Samen zijn wij oké zoals we zijn. (gedachtengoed Kleuren-Wijs.)

Dit is ook wat wij proberen door te geven aan onze gastouders d.m.v. dit pedagogisch beleid en persoonlijke begeleiding.

Pedagogiek wat is dat nu eigenlijk?

Pedagogiek betekent opvoedkunde. Anders gezegd: hoe voed je kinderen op tot zelfredzame en zelfstandig functionerende personen.

Het eigen gezin is de basis waar het kind zich ontwikkelt. Verblijven in een gastgezin betekent dat een kind een (groot) deel van de tijd elders doorbrengt en dat de opvoeding, deels, daar plaats zal vinden.

Welkom-Kind geeft geen kant en klare regeltjes over pedagogiek maar we proberen met dit pedagogisch plan d.m.v. uitleg en voorbeelden de gastouder handvaten te geven de taak van mede opvoeder zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren.

We werken met een aantal algemene basisregels:

- Het kind moet zich thuis voelen in een gastgezin.
- De gastouder toont respect en waardering voor de individualiteit van het kind.
- De gastouder stimuleert de verschillende ontwikkelingsgebieden.
- De gastouder besteedt aandacht aan normen en waarden.
- Een goede verzorging in een veilige en hygiënische omgeving is gegarandeerd.

Deze bovenstaande basisregels zijn allemaal onder te brengen bij de verschillende ontwikkelingsgebieden waar een kind mee te maken krijgt tijdens zijn groei tot een volwassen persoon. Te weten:

- De emotionele veiligheid van een kind.
- De sociaal emotionele ontwikkeling van een kind en de daarbij behorende competenties.
- De persoonlijke competenties van een kind.
- De overdracht van normen en waarden.

Emotionele veiligheid

De emotionele veiligheid zegt alles over het gevoel wat een kind bij de gastouder heeft. "Het kind moet zich thuis voelen in een gastgezin". Hechting speelt hierin een belangrijke rol.

Baby's

Baby's zijn heel gevoelige wezentjes die non-verbaal veel meekrijgen van hun omgeving. Er is in hun gevoel nog geen scheiding tussen binnen- en buitenwereld. Het is daarom belangrijk dat je als gastouder je sterk bewust bent van de behoeften van baby's.

De hechting tussen gastouder en baby ontstaat vooral in de eerste periode. Het is dan ook belangrijk dat je zelf in eerste instantie de directe verzorging van de baby op je neemt. Samen met het knuffelen zorgt dit ervoor dat de baby jouw warme gevoel, geur en aanraking leert kennen.

Ook al zegt een baby niets terug, is het goed om veel te praten met de baby. Zorg voor veelvuldig oogcontact tijdens het praten. Door goed te kijken naar het gedrag van de baby kom je erachter wat er nodig is. Op deze manier geef je de baby wat nodig is, het maakt jou voorspelbaar en dit geeft de baby een veilig gevoel.

Een "huiltbaby" heeft lichamelijk contact nodig. Een draagzak is hiervoor een goede optie.

Probeer hier gebruik van te maken als je de mogelijkheden hebt.

Zorg dat je op de hoogte bent van het ritme van het kind. Probeer binnen de mogelijkheden die je hebt, dit zo goed mogelijk aan te houden. Blijf echter wel bij jezelf, want dat geeft je opvangkindje de meeste rust. Op deze manier leert je opvangkindje jou kennen, dit is goed voor de hechting.

Dreumesen en peuters

In deze leeftijd begint het bewustzijn te ontstaan met betrekking tot verschillen tussen binnen en buitenwereld en hoe het een direct een invloed heeft op het ander. De ontwikkeling van het "ik" begint.

Dreumes en peuters halen hun gevoel van veiligheid uit het opzoeken van grenzen en de voorspelbaarheid. De veelheid van ervaringen die het ontdekken van de buitenwereld het kind geeft, het ontdekken van zijn eigen plek daarin, kan verwarring geven. Door een veilige omgeving te bieden, kan de dreumes en peuter zich veilig ontwikkelen. Zorg voor een stabiele, duidelijke, liefdevolle omgeving voor het kind. Vaste grond onder de voeten (duidelijke grenzen) is belangrijk deze periode.

Het is fijn voor het kind als er een tamelijk vaste dagindeling is. Omdat een peuter nog geen klok kan lezen, zijn de dagelijkse gebeurtenissen voor hem een oriëntatie in de tijd. Eerst dit, dan dat, dan etc.....dan komt mama!

Ook op deze leeftijd is het oogcontact belangrijk en noem het kind bij naam. Wees duidelijk en consequent, benoem wat niet mag maar minstens zo belangrijk zeg ook wat wél mag. Emoties krijgen de ruimte, ze mogen er zijn. Verdriet mag uitgehuld worden, boosheid mag uitgeleefd worden. Zoek daarvoor een manier waarbij dit op verantwoorde manier gebeurt. Bijv. slaan op een trommel, springen, even samen stampen, rennen buiten...etc. Benoem de emotie naar het kind toe en geeft het daarmee bestaansrecht. "Ik zie dat je boos bent..." Leid alleen af als het kind er in blijft hangen.

Zorg ervoor dat je lichaamstaal en je gesproken taal in overeenstemming zijn. Dubbele boodschappen brengen peuters in verwarring. (Zeg niet op een boze toon dat je niet boos bent.)

Leer de lichaamstaal van het kindje lezen, het is nog moeilijk voor het kind om zich verbaal uit te drukken.

Zorg als gastouder voor een "emotieschone" omgeving. Zorg dat je in het bijzijn van de kinderen je eigen privé problemen even in de wacht zet, geen ruzie telefoongesprek voert en een afspraak voor de avond maakt met de "buurvrouw met problemen" die langskomt.

Schoolgaande kinderen

Ook op deze leeftijd is het belangrijk om "echt" te zijn. Een kind van deze leeftijd zal het direct doorhebben als je je anders voordoet dan je bent. Zorg dat je voorspelbaar bent in je gedragingen/reacties. Wees consequent en duidelijk met regels. Kinderen van deze leeftijd kunnen zicht wat meer op tijd oriënteren. Enigszins structuur is ook belangrijk bij schoolgaande kinderen maar deze hoeft minder strak te zijn dan bij peuters. Geef schoolgaande kinderen het gevoel dat ze na school bij jou "thuiskomen". Geef ze wat te drinken en een koekje en geef ze dan de ruimte om op hun eigen manier de schooldag "los te laten".

Sociaal emotionele ontwikkeling

Dreumesen en peuters

Bij dreumesen en peuters vindt de sociaal emotionele ontwikkeling nog met name plaats op emotioneel gebied. De peuter die nog bezig is zijn "ik" te ontdekken kan zich nog nauwelijks in de ander inleven. De ontwikkeling van het geweten is nog lang niet zover.

Het begeleiden en leren op sociaal gebied gebeurt door voorbeeldgedrag, duidelijke gedragsregels die op het niveau van het kind worden gecommuniceerd. (Zie ook taalontwikkeling.)

Benoem de emoties en geef de ruimte om ze te ervaren. De peuter uit zich nog voornamelijk fysiek omdat hij verbaal nog niet zo ver is qua ontwikkeling. Geef de peuter korte woordjes als voorbeeld om zijn grenzen te bewaken. (Bijvoorbeeld "nee" of "stoppen".) En leer de peuter spreken in ik-vorm ("Ik wil dit niet..."). Als iets niet mag, leg dan uit waarom niet.

Kleuter

Een kleuter kan zich al wat beter verplaatsen in het gevoel van een ander kind en "sorry" zeggen krijgt al een klein beetje een betekenis. Geef kinderen eerst de mogelijkheid om emoties te uiten, voordat je ze er over laat praten. Wel binnen jou grenzen. (Op de grond stampen mag, iemand schoppen niet!) Benoem het gevoel van een kind, daarmee geef je ze de erkenning die het nodig heeft ("Ik zie dat je boos bent...").

Blijf uitleggen waarom iets niet mag maar luister ook naar de mening van het kind. Misschien is dat aanleiding om iets te heroverwegen. Stel je zelf regelmatig de vraag: "Waarom doe ik het zo, en kan het ook anders?".

Conflicten

Laat twee kinderen die een conflict hebben proberen het zelf op te lossen. Wees er wel zeker van dat ze dat ook kunnen. Bij twee kinderen van ongelijke sterkte (fysiek, verbaal, sociale vaardigheid, leeftijd, ontwikkeling) is het noodzaak in de gaten te houden of de oplossing voor beide kinderen goed is. Begeleid het proces indien nodig.

Leer de kinderen al vroeg het begrip "om de beurt" met iets uitdelen, bal-gooi-spelletjes, gezelschapsspellen etc.

Persoonlijke competenties

Baby

De ontwikkeling van een baby gaat heel snel. Vanaf dag 1 is de baby bezig de wereld te verkennen. Dit doet de baby door te kijken en te voelen. De baby begint zijn eigen lijfje te leren kennen. De handjes en voetjes zijn een nieuwe ontdekking en geweldig speelgoed. Het voelen doet de baby vooral met zijn mond. Let op dat speelgoed schoon, niet te klein en zonder scherpe randjes is. Een leeg boterkuipje kan al geweldig speelgoed zijn.

Het mooiste speelgoed ben je zelf. Zing liedjes, speel kietel-spelletjes (er komt een muisje...) en kiekeboe (voorspelbaarheid: Ik kom en ga, ik kom weer terug en ik....)

Stimuleer de baby door het regelmatig op de buik op een speelkleed te leggen. Eerst zal hij / zij dit niet leuk vinden. Ze zien immers alleen maar de grond. Het kindje zal dan het hoofd op moeten tillen, het hoofd moeten draaien om opzij te kijken. Weer een stapje verder in de ontwikkeling.

Dreumesen en peuters

Dreumesen en peuters hebben een enorme bewegingsenergie die geuit moet worden. Dit kan per kind verschillend zijn. Zorg ervoor dat de energie de ruimte krijgt door naar buiten te gaan en door vrije speelruimte op de vloer.

Dreumesen en peuters leren door "naspelen", zorg dat je daarvoor geschikte spullen in huis hebt. Vanaf een jaar of drie kunnen kinderen samen spelen. Daarvoor spelen kinderen vaak naast elkaar. Geschikt dreumes speelgoed is: emmertje, schepje, blokken, houten puzzel, loopfiets, duplo etc. Geschikt peuter speelgoed is: puzzels, memorie, domino, driewieler, houten trein, pop, wasco, speelklei, verkleedspullen etc.

Schoolgaande kinderen

De wereld van schoolgaande kinderen is weer groter dan die van een peuter. Ook de stoep buiten het tuinhokje gaat deel van het speelterrein worden. Hierover moet je duidelijke afspraken maken met de ouders en met het kind: op de stoep blijven..., tot de hoek van..., eerst komen zeggen voordat je naar binnen gaat bij een vriendje etc.

Verstandig is om afspraken met ouders schriftelijk vast te leggen.

Het binnenspeelgoed stem je af op de leeftijd van het kind. Eventueel kan een kind wat meenemen van huis. In overleg met de ouders kan een kind afspraken maken om bij een vriendje thuis te gaan spelen, of een vriendje uitnodigen om te komen spelen.

Normen en Waarden

Normen en waarden zijn voor iedereen verschillend. Iedereen geeft vanuit zijn of haar eigen gevoel en opvoeding normen en waarden mee.

Het geeft niks als een kind iets thuis wel mag, maar bij jou als gastouder niet. Zorg ervoor dat je dat duidelijk maakt aan het kind en consequent bent. Een kind kan dat onderscheid prima maken: van mamma mag dit wel van gastouder Joke niet....

Er zijn natuurlijk een aantal zaken die voor de ouders wel belangrijk zijn om mee te geven ook al zijn de kinderen bij de gastouder. Bijv. bidden voor het eten.

Zorg er voor dat je richting de ouders in gesprek blijft over de normen en waarden en geef aan waaraan je wel kunt voldoen en waaraan niet. Wees daar eerlijk in.

Soms moet er een compromis gesloten worden.

Taalontwikkeling

honderd talen

“kinderen hebben honderd talen” (Reggio Emilia)

Kinderen communiceren via creatieve uitingen, spel, muziek, beweging / dans, lichaamstaal. Door kinderen hier in te observeren, naar hen te luisteren, breid je de communicatie met de kinderen uit en heb je veel meer dan alleen woorden tot je beschikking in het contact.

Kinderen hebben de neiging om op trefwoorden met klemtoon te reageren. Realiseer je dat en leg de klemtoon bij “dat mag niet” liever op “dat mag niet”.

Wees duidelijk en gebruik woorden als nee en stoppen. Kinderen luisteren graag naar je als je daarna aangeeft wat wel mag.

Peuters hebben een “luisterafstand” van ongeveer drie meter. Oogcontact (op gelijke hoogte) en even de handjes in je handen nemen, helpen de peuter zich te concentreren op wat je te zeggen hebt.

Peuters snappen nog niet dat dezelfde boodschap op een ander tijdstip, met een ander kind, in een andere ruimte ook geldt. Het is belangrijk om regeltjes steeds te herhalen tot het natuurlijk gedrag geworden is.

Peuters kunnen vaak nog niets met meerdere opdrachten, één voor één lukt wel.

Liedjes zingen, boekjes voorlezen, korte zinnen , vertellen en luisteren etc. zijn de basis voor de taalontwikkeling van kinderen.

Laat zelf zien hoe je het graag wilt hebben. Als je wilt dat de kinderen dankjewel zeggen, zeg dan zelf ook dankjewel.

Als je het ergens niet mee eens bent of boos bent spreek dan zoveel mogelijk in de “ik-vorm” (bijvoorbeeld: ik voel me boos omdat dit of dat gebeurt en dat wil ik niet). Op deze manier komt de boodschap altijd zuiver over, zonder verwijtend te zijn of schuldgevoelens uit te delen.

Corrigeer verkeerd taalgebruik indirect door iets op de goede manier te herhalen.

Bijzondere kinderen

Mag het ietsje meer zijn?

Een groot aantal kinderen hebben van "iets" een beetje meer....

Zo zou je kunnen voorstellen dat een kind waarvan een beentje bijvoorbeeld wat langer is dan het andere, wat meer moeite heeft met evenwicht.

Dat geldt ook op andere gebieden dan het lichamelijke. Het is minder zichtbaar of herkenbaar en is niet zomaar op te lossen met een hoge schoen...

Sommige kinderen kunnen iets meer of juist iets minder hebben op het gebied van:

- Temperament
- Emoties
- Uitbundigheid
- Impulsiviteit
- Ingetogenheid
- Bewegingsenergie
- Ervaringen
- Durf
- Verbaal talent
- Chaos
- Structuur
- Omgaan met verandering
- Concentratie / spanningsboog
- Prikkelbehoefte
- Creatief talent
- Gevoeligheid
- Sociaal talent
- Denkvermogen

..... en nog veel meer!

Wat het ook moge zijn, hoe men het ook noemt (bijvoorbeeld ADHD e.d.) Alle kinderen die wat moeite hebben met balans, omdat ze ergens wat meer of minder van hebben, hebben baat bij vaste grond onder hun voeten. Nog meer dan het gemiddelde kind, dat overigens niet bestaat! Duidelijkheid, echtheid, structuur, voorspelbaarheid, stabiliteit, acceptatie, warmte en waardering voor wie het kind is achter het gedrag. Een kind geeft gedrag, een kind is geen gedrag.

Een kind bevestigen door verantwoordelijkheden te geven die het kind aankan, ondersteunt de ontwikkeling van het zelfvertrouwen.

Kijk als gastouder eerlijk naar je kwaliteiten waarin je het kind gaat ondersteunen voordat je besluit voor een bijzonder kind te gaan zorgen.

Blijf dit doen gedurende de opvangperiode en geef eerlijk aan of je dit kind kan bieden wat het nodig heeft.

Wettelijke eisen

Locatie

- De woning is ten alle tijde rookvrij.
- Er is een aparte slaapruijnte voor kinderen tot 1,5 jaar.
- Er is voldoende speelruimte buiten en binnen.
- Er zijn voldoende functionerende rookmelders.
- Er is een risico inventarisatie gezondheid en veiligheid aanwezig.

Aantal kinderen

Het maximum aantal kinderen wat tegelijk aanwezig mag zijn, is

- 6 kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, inclusief eigen kinderen tot 10 jaar;
- 5 kinderen wanneer zij allen jonger zijn dan 4 jaar; inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar;
- 4 kinderen jonger dan 2 jaar, waarvan maximaal 2 van 0 jaar, ook weer inclusief eigen kinderen van deze leeftijd.